

Mobil nödvändig tandvård

Mobil nödvändig tandvård är ett komplement till den stationära tandvårds-mottagningen. Med mobil nödvändig tandvård avses det som Socialstyrelsen benämner som tandvård i boendemiljö. Syftet är att kunna ge ett enklare utbud av munhälsovård och tandvård då den enskilde patientens allmänhälsa avsevärt försvårar eller gör det omöjligt att ta sig till tandvårdsklinik.

Vårdambitionsnivåer inom mobil nödvändig tandvård

Vårdambitionsnivåerna delas in enligt följande:

- **Förbättra.** Oral hälsa eftersträvas. Patienten ska ha fullständig behandling. Symtom på sjukdom accepteras inte.
- **Bevara.** Bibehållandet av en förhållandevis god oral hälsa eftersträvas. Mindre symtom på sjukdom accepteras, men inte att dessa symtom förvärras.
- **Fördröja.** Acceptans av att relativt grava sjukdomssymtom förekommer, liksom att dessa långsamt förvärras, utan att akut smärta eller akut infektion uppstår.
- **Lindra.** Eftersträvan är att endast avhjälpa smärta och lindra de ogynnsamma tillstånd i munhålan som påverkar patienten.

Inom den mobila nödvändiga tandvården behandlas företrädesvis patienter där vårdambitionsnivån bestäms till lindra eller fördröja. Avvaktan med behandling (exspektans) vid diagnostiserat tillstånd eller sjukdom i munnen, med inga eller lindriga symtom, ska dokumenteras noggrant i journalen. Lika viktigt som att dokumentera val av vård är det att dokumentera varför man avstår vård. Det ska finnas ett informerat samtycke där vårdambitionsnivån har förankrats med patient eller anhörig och dokumenterats i journalen. Behandlingsplan för uppföljning ska finnas där vårdambitionsnivån beaktas och justeras efter behov.

Behandlingar inom mobil nödvändig tandvård

Vuxna, som har förlorat eller riskerar att förlora kontakten med tandvården och som är i behov av särskilt stöd, bör i första hand undersökas och behandlas på en stationär klinik. Generellt bedöms tandvård utförd på klinik ge bättre förutsättningar för god kvalitet. (Socialstyrelsen, 2022)

Mobil nödvändig tandvård lämpar sig för åtgärder såsom profylaktiska behandlingar, enklare lagningar och protesjusteringar.

Om en behandlingsåtgärd inte bedöms kunna utföras med god kvalitet, ska den inte utföras.

Exempel på behandling inom mobil nödvändig tandvård:

- stöd- och profylaxbehandling utefter patientens behov och vårdambitionsnivå
- komfortbehandling av frakturerade tänder/provisoriska och långtidstemporära lagningar
- proteslagningar/justeringar i syfte att avhjälpa sår och skav samt förhindra framtida besvär
- avlägsna krutor som kan inhaleras
- extraktion av mobila tänder som utgör en aspirationsrisk

Utrustning

Tekniskt svår och avancerad tand- och munhälsovård kräver tandläkarutrustning, motsvarande den som finns vid en stationär tandvårdsmottagning. Avsaknad av fullständig tandläkarutrustning påverkar valet av den terapi som kan utföras. Om behov av behandling på mottagning eller specialistmottagning finns ska detta prioriteras.

För att utföra tandvård inom kategorin mobil nödvändig tandvård krävs att den utrustning som behövs, för att god vård ska kunna ges, finns tillgänglig vid samtliga uppdrag (4a § tandvårdslagen). Följande utrustning ska finnas vid mobil nödvändig tandvård:

- sugutrustning för dentalt bruk,
- highspeed-borrmaskin eller uppväxlat vinkelstycke, (gäller inte som krav för tandhygienist)
- lågvarvsborrmaskin,
- revägsspruta för blästring med luft, vatten och spray,
- adekvat operationsbelysning,
- röntgenutrustning, (det antal röntgenbilder som krävs ska kunna tas och omedelbar granskning ska vara möjlig)
- adekvata instrument, som möjliggör utförandet av den ersättningsberättigande tandvården,
- materialtillgång, som möjliggör utförandet av den ersättningsberättigande tandvården,
- fullgoda anestesimöjligheter.

Även patientsäkerhet i form av hygien, strålskydd, och adekvat hantering av komplikationer under behandlingens gång kan vara svårt att säkerställa vid mobil nödvändig tandvård. Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg (SOSFS 2015:10) ska följas.

Kravställning vid mobil nödvändig tandvård

Vid all planerad mobil nödvändig tandvård ska fluorlackning utföras i samtliga fall där risk för, eller diagnostiserad, kariessjukdom föreligger.

Tillåtna åtgärder inom mobil nödvändig tandvård

Tandhygienist

- 113, 121, 127, 312, 340, 341

Tandläkare

- 101, 103, 107, 121, 127

Det ska med motivering framgå i journalen varför åtgärd 107 används i stället för 103. Åtgärd 107 får inte kombineras med åtgärd 101.

- 301, 302, 303, 304, 312

301 - Följande strecksatser inom åtgärds-koden är ersättningsberättigande inom mobil nödvändig tandvård:

- enkel temporär fyllning
- spolning vid perikoronit eller abscess
- behandling av känsliga tandhalsar
- slipning av enstaka tand/tänder
- justering vid dekubitus annat än protesskavsår
- mindre korrigerande av äldre laboratorieframställd hård bettskena

302 - Följande strecksatser inom åtgärds-koden är ersättningsberättigande inom mobil nödvändig tandvård:

- en långtidstemporär fyllning
- incision, spolning och tamponad vid abscess inklusive bedövning
- en temporär krona
- behandling av postoperativa besvär (med villkoret att primäringreppet är utfört på annan mottagning)
- behandling vid dry socket
- överkappning eller partiell pulpotomi vid tandfraktur inklusive temporär fyllning
- bonding av extraherad tand till granntand
- avlägsnande av vävnadsskadande extensionsled inklusive puts

303 - Följande strecksatser inom åtgärds-koden är ersättningsberättigande inom mobil tandvård:

- två långtidstemporära fyllningar
- två temporära kronor
- temporär mjukbasning av protes (inte ersättningsberättigande tillsammans med åtgärd 831 under samma dag med samma vårdgivare)
- behandling av omfattande postoperativ blödning (med villkoret att primäringreppet är utfört på annan mottagning)
- splintning vid parodontit när mobila tänder bondas till varandra

304 - Följande strecksatser inom åtgärds-koden är ersättningsberättigande inom mobil tandvård:

- tre eller fler långtidstemporära fyllningar - tre eller fler temporära kronor
 - ombyggnad av laboratorieframställd hård bettskena för annan funktion, med tandteknisk insats
 - tidskrävande behandling vid trauma
- 401, 403, 410, 480
 - 520, 521
 - 811, 822, 823, 829, 831, 832, 833, 834

Andra åtgärder och behandlingar än ovan kan beviljas efter förhandsbedömning.